

Inrikesministeriet
Polisavdelningen
Staben

Hänvisning: Er begäran om utlåtande 3.4.2006/SM1 13:00/2005

Ärende: utlåtande om utkastet till regeringens proposition ang. ändring av polisförvaltningslagen och vissa därtill anslutna lagändringar

Finlands grundlagsenliga tvåspråkighet kan garanteras endast under förutsättning att de pågående förvaltningsreformerna beaktar villkoren för att det också i framtiden skall talas svenska i Finland. Svenska Finlands folkting, vars skyldighet det är att klargöra förutsättningarna för en fortsatt fungerande svenskspråkighet i Finland, understryker att svenskan i Finland inte kan överleva utan att det också i framtiden finns livskraftiga administrativa områden där svenska är majoritetsspråk.

I Finlands grundlag 17 § 2 mom. stadgas: "*Det allmänna skall tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder*". I 122 § stadgas om den administrativa indelningen och den svenska befolkningens rättigheter. Också i Europarådets stadga om regionala och minoritetsspråk som Finland ratificerat uttalas principen om att minoritetsspråkets geografiska område bör respekteras.

I språklagen (2004) definieras medborgarnas subjektiva rätt till service på landets nationalspråk finska och svenska. Lagen är omfattande och innebär att medborgarna behandlas likvärdigt i språkligt hänseende. Den pågående reformen av ämbetsdistrikt måste självfallet respektera denna i lag stadgade princip som innebär att fullvärdig service till medborgarna måste ges också på svenska. Språklagen tar dock inte ställning till de villkor som berör svenskans möjligheter att bestå som ett levande språk i Finland. För dessa villkor är regering och riksdag ansvariga.

Folktinget understryker att det kommer att krävas olika typer av lösningar för de svenska och de tvåspråkiga områdena. Respekten för de lokala opinionerna är en förutsättning för en framgångsrik reform.

En förutsättning för att det svenska språket skall förbli livskraftigt är att det finns förvaltningsområden som är övervägande svenskspråkiga. Andelen finlandssvenskar som lever i sådana områden får inte minskas med administrativa åtgärder. Speciella lösningar som garanterar den svenska servicen bör övervägas för tillväxtområden där den svenska befolkningen är stor, men vars procentuella andel är relativt liten.

I det föreliggande utkastet till lagförslag angående ändring av polisförvaltningslagen finns stadganden om de förutsättningar som bör beaktas vid sammanslagningen av polisfunktionerna. I 6 § 2 mom. stadgas bl.a. att språkförhållandena skall utgöra en faktor som bör inverka på utformandet av de nya polisdistrikten. Risker är dock uppenbara att formuleringarna i lagen blir en vacker formulering utan förankring i verkligheten då de nya polisdistriktsgränserna dras. Med hänsyn till grundlagens stadganden, som nämns ovan, och lagens anda, jämfört med 50 § 3 mom. i den tidigare regeringsformen, bör ett särskilt stadgande ingå i polisförvaltningslagen som

garanterar att det även i fortsättningen finns polisdistrikt med svenska som majoritetsspråk. Ett absolut minimum är att det i motiveringarna till lagen finns explicit sagt hur den språkliga servicen skall garanteras. Erfarenheten har visat att formellt tvåspråkiga administrativa distrikt med finska som majoritetsspråk de facto blir enspråkiga och att den svenska servicen försämras betydligt.

SVENSKA FINLANDS FOLKTINGS FÖRVALTNINGSDELEGATION

Bo-Sanfrid Höglund
ordförande